

Behandeling van een overactieve blaas met botox

Tijdens uw bezoek aan de polikliniek urologie heeft uw uroloog met u besproken dat er een overactiviteit van uw blaas is vastgesteld. Ook heeft hij de mogelijkheden om deze te behandelen met botox-injecties aan u uitgelegd.

In deze folder is alle belangrijke informatie voor u op een rij gezet, zodat u thuis alles nog eens rustig kunt nalezen. Het is niet de bedoeling dat deze folder de persoonlijke gesprekken met uw uroloog vervangt. Met problemen of vragen, ook naar aanleiding van deze folder, kunt u altijd bij uw uroloog terecht.

Wat is een overactieve blaas?

De klachten van een overactieve blaas kunnen heel verschillend zijn:

- Meer dan acht keer per dag, en vaak ook 's nachts moeten plassen;
- Plotselinge aandrang ('urge') om te plassen;
- Onvrijwillig urineverlies (incontinentie).

Een overactieve blaas leidt niet altijd tot urineverlies. Veel mensen met een overactieve blaas moeten vaak naar het toilet maar hebben geen of weinig urineverlies.

De oorzaak van een overactieve blaas is meestal onbekend. Soms wordt een overactieve blaas veroorzaakt door een neurologische aandoening. Hierbij gaat er iets fout in de overdracht van signalen vanuit de hersenen en de zenuwen naar de blaas en terug. We noemen dit een neurogene blaas.

Er zijn een aantal mogelijkheden voor de behandeling van een overactieve blaas. Vaak heeft u al bekkenbodetherapie gehad en/of medicatie, wat nog onvoldoende heeft geleid tot vermindering van de klachten. Botox-injecties kunnen echter uitkomst bieden.

De informatie in deze folder is van algemene aard en is bedoeld om u een beeld te geven van de zorg en voorlichting die u kunt verwachten. In uw situatie kunnen andere adviezen of procedures van toepassing zijn. Deze folder is dan ook slechts een aanvulling op de specifieke (mondelinge) voorlichting van uw specialist of behandelaar.

Hoe werkt botox?

Botox is een afkorting voor botuline-toxine. Dit is een medicinale stof die de signaaloverdracht van zenuwvezels naar spieren onderbreekt. De werking van botox kunt u vergelijken met het doorknippen van de telefoonlijn: als de lijn wordt doorgeknipt, kunt u geen telefoongesprekken meer voeren. In het geval van botox geldt: als botox in een spier wordt gespoten, kan die spier geen signaal meer ontvangen en ontspant zich volledig.

Als botox in de blaasspier wordt ingespoten, wordt de signaaloverdracht van de zenuwuiteinden naar de blaasspier geblokkeerd. Hierdoor neemt het samentrekken van de blaas af. Daarnaast worden waarschijnlijk ook gevoelszenuwen vanuit de blaas geblokkeerd, waardoor het gevoel van aandrang om te plassen vermindert en u dus minder vaak hoeft te plassen.

Botox werkt zes tot negen maanden. De botoxinjecties kunnen worden herhaald zonder schade aan de blaas. U bepaalt zelf aan de hand van uw klachten wanneer u de behandeling wilt herhalen.

Resultaten

Uit onderzoek is gebleken dat botoxinjecties in de blaaswand de volgende resultaten geven:

- Bij ongeveer 65% van de mensen die zijn behandeld, is het resultaat goed. Dit houdt in dat de plas goed op te houden is en dat de plasfrequentie weer normaal is. Dit duurt gemiddeld 6 tot 9 maanden, waarna de behandeling herhaald kan worden.
- Bij ongeveer 10% van de mensen is er sprake van vermindering van de klachten.
- Ongeveer 25% van de mensen merkt geen verandering na de behandeling.

De toediening van botox

De botox-injecties worden in de operatiekamer gegeven. Het injecteren van botox in de blaasspier kan pijnlijk zijn, daarom krijgt u plaatselijke verdoving (ruggenprik) of sedatie (roesje). De behandeling duurt gemiddeld 20 minuten en vindt in dagverpleging plaats. U kunt dezelfde dag weer naar huis. Na de ingreep heeft u tijdelijk een blaaskatheter (dit is een soepel slangetje, waardoor de urine uit de blaas wegloopt) die verwijderd wordt voordat u naar huis gaat.

Vorbereiding van de botoxbehandeling

Voor de behandeling en de anesthesie zijn meestal enige voorbereidingen nodig. Het is van belang dat u twee tot drie weken voor de botoxbehandeling, uw urine laat controleren in het ziekenhuis. De exacte datum krijgt u, 3 weken voor de ingreep, van de opname. Indien u dat bericht ontvangt, heeft u nog een week om uw urine in te leveren.

Als u op de dag van de behandeling wordt opgenomen, blijft u nuchter volgens de afspraken met de anesthesioloog. Uw arts of anesthesioloog geeft aan of u moet stoppen met (bloedverdunnende) geneesmiddelen.

De botoxbehandeling

Tijdens de behandeling ligt u op uw rug met uw benen in de beensteunen. Eerst wordt een hol buisje via uw plasbuis ingebracht tot in de blaas. Op dit buisje is een kleine camera aangesloten zodat de uroloog in de blaas kan kijken. Via het buisje wordt de blaas tot ontplooiing gebracht door water in de blaas te brengen, daarna wordt de injectienaald in de blaaswand gebracht. Op ongeveer 25 plaatsen in de blaasspier wordt een kleine hoeveelheid botox ingespoten.

Na de botoxbehandeling

Na de behandeling verblijft u op de afdeling dagbehandeling. Als u zelf weer heeft geplast controleert de verpleegkundige met een echoapparaat of de blaas leeg is. Als het plassen goed gaat mag u naar huis. Regel van tevoren het vervoer naar huis. U mag zelf niet aan het verkeer deelnemen. Reizen per openbaar vervoer wordt sterk afgeraden.

Complicaties na de botoxbehandeling

De effecten van de botoxbehandeling kunnen individueel verschillen. Het effect kan soms tegenvallen. Ook kan het resultaat van botox op de blaasspier zodanig hoog zijn dat het moeilijk is om de blaas leeg te plassen.

Als er te veel urine achterblijft, of als u helemaal niet meer kunt plassen dan moet u de blaas (tijdelijk) via zelfkatheterisatie (een soepel slangetje inbrengen zodat de urine uit de blaas wegloopt) leegmaken. Dit gebeurt zelden (5 op 100 mensen) en gaat meestal vanzelf over, naarmate de botox uitgewerkt raakt. Als de kans op deze bijwerking bij u groot is, leert u zichzelf voorafgaand aan de ingreep te katheteriseren.

Ook kunt u na de ingreep een blaasontsteking krijgen. Om dit te voorkomen krijgt u voor de behandeling een antibioticum toegediend.

Wat kunt u thuis verwachten?

De effecten van de behandeling zijn na ongeveer drie dagen merkbaar. De eerste dagen na de behandeling kan er nog wat bloed in de urine zitten. Het is daarom belangrijk dat u ongeveer 2 liter per dag drinkt.

Wanneer moet u contact opnemen?

- Als u plotseling hevige of aanhoudende buikpijn heeft die met 4 maal daags, om de 6 uur, 2 tabletten paracetamol 500 mg niet verdwijnt;
- Bij hevig bloedverlies via de urine ("rosékleur" of donkerder) en het plassen van grote bloedstolsels;

- Als u plotseling niet meer kunt plassen of u het gevoel heeft dat u niet goed uit kunt plassen;
- Als u enkele dagen na de operatie koorts heeft boven de 38°C

Controle

Een aantal weken na de behandeling, komt u bij uw uroloog op controle om de resultaten van de behandeling te bespreken. U komt dan met een lege blaas, zodat de uroloog met een echo kan zien of u de blaas goed leeg plast.

Heeft u vragen?

- Als u na het lezen van de folder nog vragen heeft, neemt u dan contact op met de polikliniek urologie. Het telefoonnummer is (040) 888 83 90.
- Tijdens kantooruren belt u met de polikliniek urologie van locatie Veldhoven, via telefoonnummer (040) 888 83 90.
- Buiten kantooruren neemt u contact op met de afdeling spoedeisende hulp (SEH) van locatie Veldhoven, telefoonnummer (040) 888 88 11.
- Bekijk [deze video](#) bij vragen over de kleur van uw urine.
- Mocht u na uw ingreep last hebben van urineverlies, dan mag u contact opnemen met de polikliniek en vragen naar de continentieverpleegkundigen. Zij kunnen met u meekijken naar passende materialen en eventuele vergoeding hiervan.